

Can Llopard de Dalt

Gelida

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: Carrer del Puig, 1.
Alçada: 170

Coordenades:

Latitud: 41.43474368016
Longitud: 1.8496513366699
UTM Est (X): 403891
UTM Nord (Y): 4587658

Classificació

Número de fitxa 08091 - 213
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Contemporani
Segle XIV - XVIII -XX - XXI
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: La masia ha estat restaurada a principis dels anys 2000.
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIL
Observacions protecció: BCIL / Immoble / 8359-I
Data aprovació: dv., 05/06/2015 - 12:00
Número inventari Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya, 43017
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 3779101DF0837N0001AE

Fitxes associades:

[Rellotge de sol de can Llopard de Dalt 1](#)
[Rellotge de sol de can Llopard de Dalt 2](#)

Autoria de la fitxa
Data de registre de la fitxa:

Martí Picas. INSITU SL
dc., 22/05/2024 - 15:29

Descripció

Masia de planta rectangular amb coberta a dues aigües amb teula ceràmica. L'edifici de planta basilical tradicional disposava d'alguns coberts destinats al bestiar i ferratges, ara reconvertits en dependències de la casa amb usos actuals, que s'estructuren al voltant de l'era de la masia, que ara disposa d'un paviment contemporani.

Amb la restauració feta a principis dels 2000 es van mantenir alguns elements d'interès al voltant de la masia. Així per exemple, el més interessant és el rellotge de sol. Però també elements com les restes d'una mola de pedra de molí de grans dimensions, les arcades gòtiques de l'interior o un cup rodó, datat de l'any 1823. Menció a part el cal fer del distribuïdor de l'aigua. Aquest curiós sistema de repartiment, encara en funcionament vigent, és característic del barri.

Observacions:

Segons la comissió de patrimoni també es diu: Can Llopart de Dalt.

Història

L'historiador local Ramon Rovira ha estudiat a fons la història de la masia, identificant la seva documentació més antiga, que data de mitjan segle XVI. A partir de la genealogia de les famílies que havien estat propietàries del mas, Rovira ha reconstruït la història del lloc. Val a dir, que existint la possibilitat com altres masies del barri del Puig que l'origen de la masia es pugui relacionar amb la Comanda Templera de la Joncosa / Masó, la veritat és que Rovira comença a traçar la història de can Llopard de Dalt i can Llopard de Baix amb un origen comú que data de la primera meitat del segle XVI, quan el patrimoni es va dividir entre els fills d'Eufrasina Miquel i Joan Llopard. El punt d'inici d'aquesta partició es remunta a l'any 1390, quan Jaume Miquel va adquirir terres i cases del Puig de Sant Pere de Constança, esposa de Jaume Ossó. Aquesta transacció va ser confirmada per Francesc Bertran, senyor de Gelida, i està documentada en la capbreuació de 1513 que relata la successió d'hereus fins a Eufrasina Miquel, esposa de Joan Llopard, segons els capítols matrimonials de Piera de l'any 1503. Aquests documents suggereixen una possible connexió amb els Llopard de Sant Jaume Sesoliveres, de Piera, encara que el document original no s'ha localitzat, presumiblement redactat pel rector de Piera.

En el fogatge de 1515 no apareixen els Llopard, però en el de 1553 ja s'identifiquen dos membres de la família: Jaume Llopard i Mas, hereu de la propietat i casat amb Rosa Alegre. En absència de descendència directa, Jaume va designar com a hereva universal a la seva germana Maria, casada amb l'hereu de can Torrents de les Oliveres. Després de la mort de Maria, la propietat va romandre en mans dels Torrents fins a aproximadament l'any 1990, quan va ser venuda pels últims hereus Torrents a la família Villena-Pisceda. Posteriorment, la propietat va ser adquirida pels Miquel, que la van reanomenar com a Antic Mas Pere Miquel, en honor als propietaris originals. Altres parcel·les van ser alienades anteriorment pels hereus de can Torrents de les Oliveres.

Diversos membres de la família Llopard van ocupar el càrrec de batlle de Gelida, destacant-se Jaume Llopard Dalt (1593-1610), Francesc Llopard de Dalt i Alegre (1739-1740) i Pere Joan Llopard de Dalt i Fàbregues (1783-1784).

El Puig

El 2017, Ramon Rovira va publicar l'article "La Comanda Templera de la Joncosa de Gelida" en el programa de la Festa Major 2017, 25 anys després de la publicació inicial de l'estudi sobre un mas de l'orde del Temple a Gelida. L'estudi original de 1992 postulava que la propietat coneguda com la Masó era inicialment una comanda templera situada a l'Alt Penedès, una hipòtesi que posteriorment va ser confirmada per documents analitzats en col·laboració amb el Dr. Joan Fuguet Sans. Aquestes descobertes van tenir un impacte significatiu en la revisió de la tesi doctoral de Fuguet Sans sobre l'arquitectura dels templers a Catalunya.

La Masó, una masia situada a Gelida, va ser reconeguda inicialment com una simple explotació agrícola, però més endavant es va descobrir que posseïa una jurisdicció pròpia. Aquesta particularitat va facilitar el desenvolupament d'una comunitat agrària i la fundació d'un nucli residencial, actualment conegut com el barri del Puig. El document més antic que menciona la donació d'aquest mas als templers data de 1142. Malgrat això, no es disposa de registres detallats fins a la confiscació dels béns dels templers el 1307. Un dels pocs documents d'aquest període que menciona la propietat és un registre de deute de 1247 que vincula el mas amb la comanda de Barcelona.

Bibliografia

AAVV (1986). *Inventari del patrimoni arquitectònic de Catalunya. L'Alt Penedès*. Generalitat de Catalunya.

CARAFÍ, Mercè (1998). *L'Abans. Recull gràfic de Gelida, 1890-1965*. Efadós Editorial.

FUGUET, Joan (1995). L'arquitectura dels Templers a Catalunya. En *L'arquitectura dels Templers a Catalunya*. Barcelona. Ed. Rafael Dalmau. pp. 291-297.

MAURI, Alfred (2006). *El nucli medieval de Gelida*. Programa Festa Major 2006. pp. 102-105.

ROVIRA, Ramon (1992). "Les arrels medievals del Puig (Gelida)". Programa Festa Major 1993. pp. 85-89.

ROVIRA, Ramon (1992). Un Mas Templar a Gelida: Fundació d'un Nucli? 5nes. Jornades d'Estudis Penedesencs. pp. 229-244.

ROVIRA, Ramon (2005). "Aproximacions i precisions sobre els remences a la Baronia de Gelida". Programa Festa Major 2005. pp. 118-120.

ROVIRA, Ramon (2017). "La comanda templera de la joncosa de Gelida". *Programa Festa Major 2017*. pp. 75-76.

Enllaços d'interès:

[Can Llopard de Dalt - Gelida.org](http://CanLloparddeDalt-Gelida.org)

[Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya](#)

[Programa Festa Major 2006](#)

[Programa Festa Major 2005](#)

[Programa Festa Major 2017](#)

